

Økonomisk politik for 2027-2031

Den økonomiske politik udgør sammen med dialogbaseret aftalestyring kernen i den økonomiske styringsmodel i Aabenraa Kommune. Aabenraa Kommune har haft en økonomisk politik siden 2010. Den økonomiske politik er blevet justeret 4 gange og senest i primo 2023, hvor politikken blev tilpasset de daværende aktuelle økonomiske rammebetingelser.

Den økonomiske politik for 2027-2031 er blevet til efter en dialog med økonomiudvalget, der har betonet ønsket om en robust flerårig økonomisk politik, som fortsætter den ansvarlige økonomiske kurs. Samtidig lægges vægt på at den økonomiske politik kan underbygge de politiske målsætninger i konstitueringsaftalen og udviklingsstrategien Det Gode Liv og dermed udnytte de muligheder som opstår.

Den ansvarlige økonomiske politik har i perioden siden 2010 sikret en kasseopbygning, så ultimo beholdningen ved udgangen af 2025 udgør godt 450 mio. kr. og den gennemsnitlige kassebeholdning er styrket med over 300 mio. kr. i perioden.

Den solide kassebeholdning giver anledning til at foretage en kontrolleret nedsparring. På den ene side gives mulighed for at anvende op til 100 mio. kr. på enten drift eller anlæg og på den anden side gives mulighed for at afdrage yderligere og dermed nedbringe den langfristede gæld med 100 mio. kr. Der fastsættes på den baggrund et mål om at det ordinære driftsresultat udgør mindst 140 mio. kr.

Den økonomiske politik tager afsæt i den generelle økonomiske situation for kommunerne. På den baggrund præsenteres et forslag til en økonomisk politik gældende for 2027-2031, der viderefører et princip, som formår at bidrage til en kontrolleret økonomisk nedbremsning, hvis det bliver aktuelt som følge af et stød til indtægtssiden.

Den økonomiske politik og opbygningen af kassebeholdningen giver mulighed for at håndtere betydelige afvigelser på indtægtssiden, idet kassen kan anvendes som forsikring. Det foreslås at videreføre princippet om, at et stød på indtægtssiden op til 50 mio. kr. finansieres af kassen det første år imod, at der samtidig vedtages en tilpasning af udgiftsniveau de efterfølgende år. Et stød defineres i den sammenhæng som et udefrakommende forhold i forbindelse med Økonomiaftalen, der påvirker indtægtssiden og holdes derfor ude af den økonomiske politiks måltal.

Med henblik på at fastholde handlemulighederne i budgetlægningen videreføres målsætning om at overføre det realiserede mindre forbrug på driftsrammen ved regnskabsafslutningen ud over overførselsadgangen til en pulje i det første budgetoverslagsår fremfor at tilgå kassebeholdningen. Det foreslås at de første 10 mio. kr. anvendes til en driftspulje og de resterende tilføres anlægsrammen til prioritering. Det forudsættes, at prioriteringen holdes uden for den økonomiske politiks målsætninger, men holder sig indenfor service- og anlægsrammerne.

De senere år har omprioriteringer inden for den samlede ramme været et hyppigt anvendt værktøj både for at håndtere udfordringer og skabe råderum til prioritering. Dette videreføres i den økonomiske politik for 2027-2031 med henblik på at tydeliggøre det politiske ansvar for såvel tilpasninger som udvidelser.

Styrkelsen af kassebeholdningen i de forgangne perioder giver mulighed for at anvende i alt 100 mio. kr. i perioden 2027-2031 til at finansiere budgettet. Finansiering af et eventuelt stød på indtægtssiden indgår i den samlede ramme på 100 mio. kr.

På de store velfærdsområder anvendes demografimodeller som medvirker til omfordeling af økonomiske rammer som følge af ændringer i demografi over tid. De senere år har demografimodellerne balanceret om end der tegner sig et billede af at det mønster er under pres. Henset til den økonomiske usikkerhed kobles nettovæksten i demografimodellerne til Økonomiaftalen. I det omfang der er tale om en større lokal vækst gøres udvidelsen til genstand for en politisk drøftelse og prioritering i Byrådet og ikke blot en teknisk korrektion.

Kommunernes samlede anlægsforbrug de senere år øger sandsynligheden for en strammere styring herunder risikoen for egentlige sanktioner. Kombineret med det forhold, at Aabenraa kommune genbevilger over 300 mio. kr. i anlæg fra år til år, som allerede er bevilget og dermed finansieret i tidligere budgetår, nødvendiggør en klar målsætning på anlægsområdet. Der er set over en årrække stadig tale om en fastholdelse af en ambitiøs anlægsstrategi.

Konkret fastsættes anlægsniveaet til mindst 160 mio. kr. i alle årene svarende til at videreføre det realiserede anlægsforbrug i 2025. Heri indgår rammen til vedligehold af bygninger som flyttes fra driftsrammen til anlægsrammen. Koblingen til anlægsrammen i Økonomiaftalen med udgangspunkt i 2026 niveau sikrer at rammen budgetmæssigt er i det rette prisniveau.

Derudover prioriteres ikke anlægsprojekter i det sidste overslagsår med mindre projektet er prioriteret til opstart i budgetåret (det første år). Faste årlige anlægstilskud er undtaget.

De senere år har vist, at de ydre vilkår kan ændre sig, og for at sikre, at den økonomiske politik er robust, er anlægsniveauet koblet til aftaleniveauet mellem regeringen og KL med udgangspunkt i et niveau svarende til 20 mia. kr. På samme vis tages der højde for eventuelle tilbageløb fra Finansloven, som først er kendt, efter budgettet er vedtaget.

Med henblik på at bidrage til ønsket fra KL og FM om at nedbringe de kommunale kasseholdninger fastsættes en målsætning om at nedbringe den langfristede gæld primo 2026 med i alt 100 mio. kr. frem til 2031.

Der fastholdes en målsætning om at beskatningsniveauet er lavere end gennemsnittet af kommunerne i Region Syddanmark.

Det er en særskilt målsætning, at det er byrådet i Aabenraa, der fastsætter serviceniveauet og prioriterer i Aabenraa Kommune, hvilket denne økonomiske politik er indrettet efter.

Konkret indeholder politikken følgende 16 punkter, hvoraf de første 14 danner rammen for budgetlægningen, mens de sidste 2 punkter vedrører den løbende styring af budgettet. Ved den årlige budgetlægning er der fokus på, at den økonomiske politik skal være opfyldt i budgetåret. Derimod vurderes den økonomiske politik ikke i forhold til overslagsårene, da disse typisk undervurderer indtægtssiden.

Økonomisk Politik 2027–2031 i punktform

Budgetlægning:

- Overskud på ordinær drift på minimum 140 mio. kr. årligt i perioden 2027-2031.
- Et stød på indtægtssiden op til 50 mio. kr. kan finansieres af kassen det første budgetår imod, at der samtidig vedtages en tilpasning af udgiftsniveauet de efterfølgende år.
- I perioden 2027-2031 kan der anvendes i alt 100 mio. kr. af kassen til at finansiere budgettet. Et eventuelt stød på indtægtssiden indgår i de 100 mio. kr.
- Anlægsinvesteringer inkl. jordforsyning på mindst 160 mio. kr. i 2026 niveau i årene 2027-2031. Niveauet justeres i opadgående eller nedadgående retning med 10 mio. kr. for hver mia. kr. Økonomiaftalen afviger fra 20,0 mia. kr. brutto.
- Der prioriteres ikke anlægsprojekter i det sidste overslagsår med mindre projektet er prioriteret til opstart i budgetåret (det første år). Faste årlige anlægstilskud er undtaget.
- Loyal over for forhandlingsresultatet mellem Regering og KL.
- Langfristet gæld reduceres med 100 mio. kr. frem til 2031.
- Nettovæksten i demografimodellerne kobles til Økonomiaftalen. I det omfang der er tale om en større lokal vækst gøres udvidelsen til genstand for en politisk drøftelse og prioritering i Byrådet.
- I budgetåret er der ikke sparepuljer i det vedtagne budget, som ikke er udmøntet.
- Beskatningsniveauet er lavere end gennemsnittet af kommunerne i Region Syddanmark. Ændres kun hvis staten tillader skatteændring.
- Tilbageløb fra Finanslovsforhandlingerne håndteres via puljer, som udmøntes særskilt.
- Der kan aftales, at der laves isolerede investeringstiltag, som over en fireårig periode balancerer, og som ikke indregnes i ovenstående målsætninger for driftsresultat og kassepåvirkning.
- Ved budgetlægning inddrages medarbejdere via MED systemet. Ud over høring af budgetforslaget inddrages HMU i fastlæggelse af budgetprocessen.
- Ved regnskabsårets afslutning overføres et eventuelt mindreforbrug på driftsrammen, der ellers vil tilgå kassen til budgetoverslagsår 1 som pulje, der kan anvendes til engangsdispositioner. De første 10 mio. kr. går til drift. De resterende går til anlægsrammen. Prioriteringen holdes uden for den økonomiske politiks målsætninger.

Økonomistyring

- Den gennemsnitlige kassebeholdning er på minimum 175 mio. kr. fraregnet overførsler på drift og anlæg, svarende til 3.000 kr. pr. indbygger.
- I budgetåret vedtages ikke netto tillægsbevillinger til servicedrifts-udgifter finansieret af kassebeholdningen (ekskl. driftsoverførsler mellem årene i henhold til retningslinjerne for dialogbaseret aftalestyring)

Budget 2027-2031	2027	2028	2029	2030	2031
Ordinær drift, mindst	140	140	140	140	140
Anlæg, mindst	160	160	160	160	160
Kasstræk, op til	-20	-20	-20	-20	-20